

ת"ד 3841/06/13 - מדינת ישראל נגד מורין חלבי

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 3841-06-13 מדינת ישראל נ' חלבי

בפני כב' השופט אהרן האוזרמן
מדינת ישראל בעניין:

המאשימה באמצעות ב"כ עו"ד פקד אהרן בן ארי
מדור תביעות תעבורה, את"ת א, מ"י
נגד

מורין חלבי

הנאשמת באמצעות ב"כ עוה"ד אילון אורון ואח'

גזר דין

הנאשמת הורשעה על פי הודאתה באחריות לגרם תאונת דרכים בנסיבות של: **אי האטה לפני מעבר חצייה וגרם חבלה של ממש**, עבירה על תקנה 52(6) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - תקנות התעבורה), בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן - פקודת התעבורה); **אי מתן אפשרות להולך רגל לחצות במעבר חצייה בבטחה וגרם חבלה של ממש**, עבירה בניגוד לתקנה 67(א) לתקנות התעבורה, בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה; וכן **בנהיגה בקלות ראש וגרם חבלה של ממש**, עבירה בניגוד לסעיף 62(2) בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום בתאריך 05.01.13 סמוך לשעה 12:00, נהגה הנאשמת ברכב ברמת גן בדרך בן גוריון, מדרום לצפון והתקרבה לצומת עם רחוב הפודים. בכיוון נסיעתה בצומת, מעבר חצייה המסומן על פני הכביש. אותה עת, חצה את מעבר החצייה הולך הרגל זאב גלר, יליד 1974, משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשמת.

על פי עובדות כתב האישום בהן הודתה הנאשמת, נהגה זו בקלות ראש בכך שלא נתנה תשומת ליבה לדרך, לא האטה את מהירות נסיעתה בהגיעה לפני מעבר החצייה, לא הבחינה בהולך הרגל שהחל לחצות את מעבר החצייה, ופגעה בעצמה בהולך הרגל.

כתוצאה מהתאונה נחבל הולך הרגל חבלות של ממש, בכך שנגרם לו - בין השאר - שבר בשוק רגל ימין, קרע בקיר תעלת השמע עם דימום חיצוני ופנימי בגולגולת, הוא נדרש לניתוח בהרדמה כללית בראש, ולאשפוז בבית החולים במשך 10 ימים. בהמשך עבר תהליך שיקום במרכז הרפואי רעות.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש:

ב"כ המאשימה עתר למאסר בפועל, מאסר מותנה ופסילה בפועל שלא תפחת משנתיים, וסמך עמדתו על חומרת העבירות, ובעיקר על התוצאות החמורות של התאונה המתבטאות בחבלות של ממש כמפורט בכתב האישום. במסגרת הטיעונים לעונש לא הוגש תיעוד רפואי לגבי מצבו הרפואי העדכני של הנפגע, והמאשימה התבססה על הפציעות המתוארות בכתב האישום כמובא לעיל, ועל עדכון, המתבסס על שיחה טלפונית בעל פה, עם הנפגע בטרם גזר הדין.

ב"כ המאשימה, שוחח טלפונית עם הולך הרגל, הנפגע, בטרם הדיון והתעדכן במצבו הרפואי כיום ובניתוחים נוספים שעבר הנפגע מאז הוגש כתב האישום. על פי דבריו, כתוצאה מהתאונה ובהמשך לה עבר הנפגע בתקופת שיקומו ניתוח נוסף, ברגל ימין, הוצאו חלקי סחוס ותוקנו גידים פגועים והוא מתנהל כיום כאשר הוא סובל מצליעה. נמסר כי הנפגע עתיד לעבור ניתוח נוסף, ברגלו השנייה.

על פי דברי ב"כ המאשימה הולך הרגל עודכן ע"י נציגי המאשימה בזכויותיו כנפגע ונשאל בקשר לעמדתו לעונש ולעניין הסדר טיעון אפשרי עם הנאשמת. נמסר כי הולך הרגל הביע התנגדות להסדר טיעון כלשהו עם הנאשמת. לא למותר לציין כי למרות שב"כ הצדדים נדברו בתיק, הרי שהדברים לא בשלו בכל שלב שהוא, להצעה לסיים את התיק בהצגת הסדר טיעון מוסכם לעניין העונש, וכי הודאת הנאשמת נעשתה לאחר שמיעת 2 עדי תביעה, וללא הסכמה מוקדמת של המאשימה.

ראוי עוד לציין, כי הבקשה לחזרה מכפירה והודייתה של הנאשמת בכתב האישום כפי שהוא, על דעת הסנגור המלומד, נשענה אף על הערת ביהמ"ש זה, אשר העיר לצדדים בסיום ישיבת ההוכחות, לגבי ממצאי הבוחן שקבע בחוות דעתו ועל בסיס שחזור שערך, (כפי שיובא עוד בהמשך) כי התאונה בלתי נמנעת, למעשה בכל מהירות. (נ/1 ו- נ/2). בנוסף נתבקשו הצדדים לשקול את הצורך בזימון הנפגע לחקירה נגדית בביהמ"ש, על כל המשתמע מכך, ולהימנע מכך במידת האפשר.

על פי דבריו של הולך הרגל, כפי שנמסרו לביהמ"ש באמצעות התובע, נמסר כי הולך הרגל עדיין סובל כיום בגופו מתוצאות התאונה ומצוי בעיצומו של תהליך שיקום ממנה. לדבריו אינו עובד מאז התאונה ועד היום, יותר משנה וחצי. עובר לתאונה עבד הנפגע לדבריו ב-2 מקומות עבודה, כמאבטח וכבעלים של קליניקה פרטית בתחום הרפואה האלטרנטיבית.

ההגנה מצידה בקשה להפנות בעיקר לחוו"ד הבוחן, שערך חוו"ד מומחה וקבע כאמור על בסיס ניסוי ושחזור שערך במקום, כי התאונה בלתי נמנעת מצידה של הנאשמת בכל מהירות.

בנוסף הפנה הסנגור למחדל חקירה לטענתו, בכך שעדת ראייה לתאונה ששמה ומספר הטלפון שלה נמסרו במקום למשטרה, לא אותרה, כלל לא נחקרה לא נגבתה עדותה ולא הובאה לעדות בביהמ"ש.

ב"כ הנאשמת ציין את נסיבותיה האישיות של הנאשמת כבחורה צעירה, חיילת בזמן התאונה, אשר שירתה שירות צבאי מלא, סטודנטית, עובדת לפרנסתה ונזקקת לצורך כך לרישונה. אין לחובתה עבר תעבורתי או פלילי קודם. הנאשמת הביעה חרטה ונטלה אחריות למעשיה. ב"כ הנאשמת ציין את הבעת הצער והחרטה של הנאשמת וכן מסר כי במידה

רבה מדובר באירוע טראומטי גם עבורה.

הנאשמת רצתה 11 חודשי פסילה בתיק זה במסגרת פסילה מנהלית, שהוארכה עד לתום ההליכים.

לאור זאת עתרה ההגנה להימנע ממאסר, להימנע מפסילה משמעותית נוספת ואף ממאסר על תנאי, ולהסתפק ובענישה שהיא ברף הנמוך של מתחם הענישה.

מתחם הענישה:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו:

העבירות בהן הורשעה הנאשמת הן עבירות חמורות ומסוכנות. המדובר בתאונה המתרחשת על מעבר חצייה, מקום אשר מיועד להיות בטוח להולכי הרגל. זאת ועוד, תוצאות התאונה הם חבלות של ממש קשות להולך הרגל, אשר בדרך נס לא נסתיימו בתוצאה חמורה אף יותר.

בקביעת מתחם העונש ההולם, העיקרון המנחה הוא עקרון ההלימה בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש המוטל עליו. מדיניות הענישה אמורה גם להרתיע מפני בצוע עבירות נוספות, ולהעביר מסר ברור על מי שבהתנהגותו פוגע בערך החברתי שהינו הגנה על שלמות הגוף והנפש, ביטחון הציבור ואי סיכון המשתמשים ובטיחות התנועה בדרכים. החובה המוטלת על נהג בהתקרבו למעבר חצייה, היא לתת זכות קדימה להולך הרגל המצוי בו ולאפשר לו להשלים את חצייתו בבטחה, לצורך כך על הנהג להאט את רכבו, אפילו עד כדי עצירה.

לעניין זה יפים דברי כבוד השופט חשין ב-בש"פ **7578/00** שוויקי תחסין נגד מדינת ישראל:

"...מעבר חצייה בכביש ממלכתו של הולך הרגל הוא, ורכב כי יתקרב לאותה ממלכה, חייב הוא לעצור, עד אם יעבור הולך הרגל בשלום את דרכו מעברו האחד של הכביש אל עברו האחר. נהג רכב הפוגע בהולך רגל בהלכו במעבר חצייה, מחייב עצמו לכאורה במעשה רשלנות או במעשה רשלנות חמור, וכך, רכב הפוגע בהולך רגל, המצוי במעבר חצייה, ניתן להעלות על הנוהג בו, כי עשה לכאורה מעשה רשלנות. הדבר כמו מדבר בעדו, שבעל הרכב פלש עם רכבו למקום, שאסור היה לו לבוא בו בלא היתר..."

בפסיקה נקבע לא אחת, כי נוכח "נגע" התאונות בדרכים, על בתי המשפט להילחם בתאונות הדרכים בדרך של ענישה מחמירה, גם אם תוצאות התאונה אינן קטלניות.

ב-ע"פ **2247/10** שלום ימיני נגד מדינת ישראל, קבע בית המשפט העליון לעניין זה כהאי לישנא:

"רבות נאמר על נגע תאונות הדרכים, ההולך ופושט וקוטל בנו ללא רחם וללא הבחנה, ואשר בעטיו נגבה מחיר דמים נורא, אם בהרוגים, אם בחבולים בגופם ובפצועים בנפשם, ואם בדאבת יקיריהם. רבות נאמר, דומה כי מעט מדי נעשה, ומדי שנה בשנה מקפדים מאות אנשים את חייהם ואלפים רבים נפצעים. מערכת המשפט נתקלת בהרוגים ובפצועים של תאונות דרכים הן בתחום הפלילי והן בתחום האזרחי, ומדי שנה מוגשות בבתי המשפט לערכאותיהם השונות אלפי תביעות על נזקי גוף שנגרמו כתוצאה מתאונות דרכים. מקומו של בית המשפט במלחמת החורמה נגד תופעה קשה זו לא נפקד, ועליו להמשיך להירתם ולהרים תרומתו למען מאבק עיקש זה, בין היתר באמצעות הדאגה לענישה הולמת, אשר תסייע להגברת המודעות בדבר המחיר הכרוך בהפרת כללי התנהגות על הכביש".

על פי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה, בגין גרימת תאונת דרכים שתוצאתה חבלה של ממש, על בית המשפט להשית עונש פסילה שלא יפחת מ-3 חודשים. עונש מינימום זה מבטא את יחסו החד משמעי של המחוקק באשר לצורך לכבד את קדושת החיים ושלמות הגוף על ידי המשתמשים בדרך.

לעניין משמעות קביעת ענישת מינימום, ב-רע 530/84 בלהה שפר נ' מדינת ישראל, נאמר מפי כב' הנשיא שמגר:

"בתי המשפט מופקדים על קביעת נורמה עונשית בעניין תאונות הדרכים, שיש בה כוח מרתיע...ייתכן שעונשי המינימום שנקבעו שם הם ביטוי לחרדה של המחוקק לאור התרבות של התאונות, שהרי אלמלא זאת לא היה נקבע עונש מינימום, שאיננו מקובל בדרך כלל בדיני העונשין שלנו, פרט למקרים ספורים. אך חרדה זו של המחוקק גם צריכה להיות אחד מהשיקולים, המדריכים את בית המשפט כאשר הוא בא ליישם את העונשים לסוגיהם למקרה הקונקרטי שלפניו.."

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשעה הנאשמת:

טווח הענישה בתאונות שתוצאתן גרימת חבלה חמורה הינו פועל יוצא של חומרת הרשלנות, כמו גם חומרת הפגיעות שנגרמו והשלכותיהן על חיי הנפגעים.

ברף העליון מצויים גזרי דין בהם הושתו עונשי פסילה של מספר שנים, בנוסף לעונשי מאסר, מקום בו תוצאות התאונה היו חמורות וקשות, אשר כ"פסע" בין לבין מוות, המעורבים בה נפגעו קשה, עברו ניתוחים קשים והליכי שיקום ממושכים שספק אם השיבו את מצבם לקדמותו עובר לתאונה.

מנגד, ברף התחתון מצויים גזרי דין, מהם עולה כי בעבירות בהן הורשעה הנאשמת נגזרו עונשי פסילה בני מספר חודשים, מקום בו תוצאות התאונה, על אף החבלה של ממש, לא היו קשות.

ברף התחתון של הענישה, כשמדובר ככל הנראה בחבלות חמורות פחות נקבעו העונשים הבאים:

ב-תד (י-ם) **4062-12-10** מדינת ישראל נ' אחמד סוואחרה, נגזרו 8 חודשי פסילה על נאשם שהורשע בעבירות של

רשלנות, אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים את החציה בבטחה במעבר חציה, גרם נזק, גרם חבלה של ממש ואי האטה ליד מעבר חציה, וכתוצאה מכך נגרמו למעורבת מספר שברים בפלג גופה השמאלי, אשר הצריכו אשפוז ממושך לצורך טיפול ושיקום בביה"ח שערי צדק ובביה"ח הרצוג, ועל פי עדותה של המעורבת היא סובלת עד היום מהגבלות בתנועת ידה הימנית. ערעור הנאשם נדחה בבית המשפט המחוזי (עפ"ת 21792-04-11 סוואחרה נ' מ"י).

ב-ת"ד **6694-04-11** מדינת ישראל נ' קרש, נפסל רישונו של נהג אוטובוס ל-11 חודשים לאחר שפגע בהולך רגל אשר חצה מעבר חצייה באור אדום, וכתוצאה מהתאונה נגרמו לו שברים בצלעות, שברים באגן, שברים בסרקוס (שהצריך ניתוח ותיקון השבר עם ברגים) ואשפוז של 35 ימים.

ב- עפ"ת (ת"א) **2660-05-10** אילן דלשד נ' מדינת ישראל, אישר בית המשפט המחוזי עונש פסילה למשך 16 חודשים על נהג שנסע לאחר ופגע בשתי הולכות רגל שחצו מעבר חצייה, כאשר אחת מהן סבלה משברים בצלעות.

ב- עפ"ת (ת"א) **30911-01-10** איליה לוי נ' מדינת ישראל, הפחית בית המשפט המחוזי את עונשו של נהג שעקף שיירה של רכבים שעמדו לפני מעבר חצייה ל 18 חודשי פסילה, וזאת לאור הספק שהתגלה האם הנפגע חצה את מעבר החצייה רגלית או ברכיבה על אופניו.

מאידך, במקרים חמורים יותר נגזרו עונשים כבדים הרבה יותר:

ברע"פ **3764/05** ורד בן זוויה נ' מדינת ישראל, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשמת, חיילת בנסיבות דומות, שנגזרו עליה 5 שנות פסילה מנהיגה.

ברע"פ **2564/12** יחיאל קרני נ' מדינת ישראל, שם אושרה החמרת עונש פסילה מ-24 ל-40 חודשים. ברע"פ **7257/12** גדעון סנדרוביץ נ' מדינת ישראל, אושר עונש פסילה בת 6 שנים.

הנה כי כן, מתחם הענישה בנוגע לעבירות בהן הורשעה הנאשמת, במקרים דומים, תוך התחשבות ובהתאמה לסוג החבלות שנגרמו להולך הרגל, הינו בטווח רחב, שבין 18 חודשים ל-40 חודשים, זאת בעיקר כפונקציה של רמת הרשלנות וחומרת הפגיעה.

לאור האמור לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם, המקובל בבתי המשפט לתעבורה במקרים דומים, ובדגש על גרם חבלות דומות, נע כמניפה בין פסילה שבין 18 ועד 24 חודשים, בין מאסר מותנה להתחייבות כספית להימנע מביצוע העבירות, וכולל בנוסף פסילה מותנית וקנס.

קביעת העונש במקרה דנן:

בהתאם לעקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי, כפי שנקבעו בתיקון מס' 113 לחוק העונשין, ככלל העונש נקבע בהתאם לעיקרון ה"הלימה", היינו מציאת היחס ההולם בין העונש לנסיבות ביצוע העבירה, ובהם בראש וראשונה אל מידת "אשמו" של הנאשם.

לעניין קביעת מידת "אשמה" של הנאשמת הפנה כאמור בצדק הסנגור אל קביעתו של מומחה התביעה בוחן תאונות הדרכים מטעם המשטרה, כי על בסיס ניסוי שיחזור שערך במקום התאונה, נמצא כי התאונה הינה בלתי נמנעת מצידה של הנאשמת, וזאת בכל מהירות נסיעה.

אין ספק כי אין בקביעה זו כדי להוביל לזיכוי של הנאשמת ולו מחמת הספק, שכן חובתה היא להתאים את מהירות נסיעתה בהתקרבה לפני מעבר חצייה, להאט ואף לעצור לפני מעבר החצייה. משום כך היה עליה לעצור, ללא קשר למהירותה, ואז בוודאי שהתאונה הייתה נמנעת. יחד עם זאת אני מוצא על בסיס קביעה זו, ועל בסיס תיאור נסיבות התאונה כפי שתיאר בהרחבה הסנגור, כי במקרה דנן, הייתה רשלנותה של הנאשמת שהתבטאה באי האטה ובפגיעה בהולך הרגל על גבי מעבר החצייה ברמה התחתונה. עונשה צריך להיגזר לכן בקירוב לרמה התחתונה של מתחם הענישה.

נקודה נוספת שהעלה הסנגור המכובד בצדק, היא העובדה כי ככל הנראה עדת ראיה נוספת לתאונה, שפרטיה כולל שם ומס' טלפון נמסרו למשטרה, לא אותרה, לא ברור אם וכיצד ניסו חוקרי המשטרה לאתרה, משום כך לא נגבתה עדותה במשטרה והיא לא זומנה לעדות בבימ"ש.

לעניין זה אפנה להלכה שהשתרשה זה מכבר בכל הנוגע לחקירת תאונות דרכים ע"י המשטרה, והיא כי על חוקרי התאונה של המשטרה לחקור טענה שמעלה נהג במקום הנוגעת לתאונה, שיש בהוכחתה משום ראיה לזכותו, וכך אי חקירת טענת הנהג יכולה לעלות עד כדי "מחדל חקירה" המצדיק במקרים מסוימים אף זיכוי.

הטעם לכך הוא כי בוחני תאונות הדרכים של המשטרה הם גוף מקצועי כמעט יחיד המוכשר בחקירת זירות ת"ד, וכן הם אלו שמגיעים בד"כ מיד לזירת התאונה, זירה שניתן לחקור לרוב זמן קצר בלבד לאחר התאונה, וכך הנהגים צריכים להסתמך אך ורק על עבודת הבוחנות הנערכת על ידם. משום כך עבודתם צריכה להיות אובייקטיבית לחלוטין ולכלול בדיקה של טענות "הגנה" של כל אחד מהמעורבים, כמובן כל עוד הטענה סבירה ויש לה עיגון במציאות.

בע"פ 5386/05 בילל אלחורטי נ' מדינת ישראל, קבע ביהמ"ש העליון [כב' הש' רובינשטיין]:-

" ואולם במדינת חוק מתוקנת, כפי שמבקשים אנו להיות, הציפיה היא כי התביעה תפרוש בפני בית-המשפט תשתית ראייתית רחבה, וכי בהדריכם את החוקרים על גורמי התביעה, הפרקליטות או התביעה המשטרית, לדרוש כי ככל הניתן לא תונח אבן רלבנטית שאינה הפוכה. חרף העומס המוטל על גורמי האכיפה אין מקום להתעלמות מכלל זה, והבקרה התביעתית צריכה לכלול אותו, ובמקרים רבים כך אכן קורה. "

בע"פ 2842/10 נוי קלדרון נ' מדינת ישראל, קבע ביהמ"ש העליון [כב' הש' ג'ובראן]:-

" אכן לא כל כיוון חקירה או אפשרות היפותטית לפעולת חקירה שלא מוצו עולים כדי מחדל חקירתי. מטבע הדברים, חקירת המשטרה אינה מושלמת ולעולם מוגבלת היא במשאבים. נכון הוא כי המטרה שצריכה לעמוד לנגד החוקרים היא חקר האמת. על החוקרים להפעיל את מיטב

כישורם ולבדוק בשקידה ובמאמץ כיווני חקירה שונים והשערות שונות באשר לאופן התרחשות העבירה. אך גם פעולות חקירה נדרשות אלו מתוחמות בגבולות הסבירות וההיגיון, ואין החוקרים נדרשים להמשיך ולהשקיע משאביהם בכיוון חקירה שנשלל על ידם בראיות מוצקות ומספקות."

לעניין זה ראוי אף להפנות למלומד, כב' הש' בדימוס יעקב קדמי, בספרו על הראיות חלק רביעי עמ' 1984, (מהדורה משולבת ומעודכנת, 2009) אשר קובע כי: "יש להבחין בין 'מחדל' לבין 'אי מיצוי הליכי החקירה'". לטעמי, במקרה דנן כאשר מדובר בגרסה מול גרסה, ונוכח קביעת הבוחן כאמור כי התאונה בלתי נמנעת לאחר שחזור שערך, מצאתי כי אי איתור עדת הראייה על ידי המשטרה, הינה בגבול שבין "מחדל חקירה" ל"אי מיצוי הליכי החקירה". לאחר ששמעתי את הצדדים וטיעוניהם, לאחר ששקלתי את האינטרס הציבורי במניעת תאונות דרכים, נתתי דעתי לתוצאות התאונה המתבטאות בחבלות קשות לנפגע, אשר למרבה הצער הוא סובל מהם גם כיום, ונראה כי אף ימשיך לסבול מהם, ולאחר שהתרשמתי מנגד כי מדובר במעידה ראשונה וחד פעמית של הנאשמת, על רקע עבר תעבורתי תקין ובהתחשב בהודאתה של הנאשמת באשמה, אגזור את העונש ההולם לנאשמת לדעתי במקרה זה, כדלקמן.

אני דן לפיכך את הנאשמת לעונשים הבאים:

1. **קנס בסך 2500 ש"ח.** הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 3.8.14. היה והקנס או שיעור משיעוריו לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לתשלום מיד.
2. **פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 9 חודשים.** הפסילה תחל לא יאחר מיום 01.09.14. הפסילה במצטבר ל- 11 חודשי פסילה שרצתה הנאשמת בתיק זה במסגרת פסילתה עד לתום ההליכים (שנסתיימה).
3. **פסילה על תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, למשך 6 חודשים וזאת למשך שלוש שנים.**
4. **הנאשמת תחתום על התחייבות כספית בסך 10,000 ש"ח למשך 3 שנים,** שלא תגרום לתאונת דרכים שתוצאתה חבלות של ממש, או שתנהג בזמן פסילה. היה ולא תחתום הנאשמת על התחייבות זו תוך 30 יום מהיום, תיאסר למשך 3 ימים.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בתל אביב, בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ט' תמוז תשע"ד, 07 יולי 2014, בהעדר הצדדים.

מזכירות תעביר העתק מגזר הדין לב"כ הצדדים.

